

ANUL VI

APRILIE 1936

Nr. 4

Motto : *Fără cinste și legalitate asanarea
țării este imposibilă*

SIC COGITO...

REVISTĂ PERIODICĂ LUNARĂ

Director : D^R. VICTOR CORBUL, medic-colonel în retragere
Redactor : CLUJ, Str. Gen. Grigorescu Nr. 16.

NB. Toată revista fiind scrisul meu, articolele nu sunt semnate aparte

O lămurire veche la o nouă întrebare!

Mai acum vre-o doi ani am dat în această mică revistă o lămurire despre scrisul meu, respective asupra ortografiei ce întrebuițez la scrierea acestei reviste și anume eram întebat atunci de un cunoscut domn gazetar, că pentruce scriu eu d. e. „străđi“, „ađi“, „điua“ etc. . . . cu „đ“ și nu cu „z“, apoi „esce“ și nu „ește“ etc. . . . așa cum ar pretinde fonetismul și [regulele date de Academia Română ? . . . Am dat atunci lămuriri . . .

Đilele trecute îmi spune din nou un domn oarecare, un cunoscut, că nu respectez fonetismul, deoarece scriu „ađi“, „điua“ „voiesce“ etc. . . . adecă folosesc „đ“ și nu „z“, respective „ește“,

I-am răspuns tocmai așa cum am răspuns și înainte de asta, cu 2 ani respectivului domn gazetar: eu nu voiesc a respecta

întru toate fonetismul și nice regulele Academiei Române, căci Academia Română va trebui să cugete *odată și încă cât de îngrabă foarte serios* asupra ortografiei noastre și între altele să repună în drepturile lor pe cele *câteva consonante neîndreptățite în prezent!*

Fonetismul unor greci, bulgari, evrei etc. dela unele gazete din capitală, nu poate fi „*îndrumător*“ pentru scrisul românesc; *ce le pasă lor de latinitatea noastră?* — durere se află și mulți scriitori, *români adevărați*, cari îi imitează...

Și apoi dacă ar fi numai fonetismul rău aplicat... dar mai folosesc tot soiul de străinisme. unele dintre cele mai ordinare și anume pe motivul, că acelea sunt luate în Dicționarul Academiei Române; da, sunt luate, le-am cetit și eu, dar nu sunt luate acolo pentru a fi întrebuințate în scrisul nostru literar!..!

Dacă Academia Română nu va lua măsuri serioase cu privire la fonetism și streinismele indesezirabile, atunci peste vre-o 100 ani toată lumea ne va contesta latinitatea limbii noastre și ca urmare și originea noastră latină!...

Eu cuget că ar fi bine, respective se cere imperios, că *Academia Română, eventual dl Prof. Univ. Dr. Sextil Pușcariu*, ca conducătorul lucrărilor la Dicționar, să *leide un comunicat în principalele noastre gazete, că străinismele, ce se află luate în Dicționarul Limbii Române al Academiei, nu sunt puse acolo pentru a fi folosite în scrisul literar, ci sunt puse numai ca un document linguistic și nu ca îndreptar pentru scrisul nostru.*

Ne surprinde foarte neplăcut și faptul că chiar dl Octavian Gogă în cele câteva versuri, scrise ca dedicație pentru noul castel regal din Sinaia, a folosit vre-o 3 străinisme, *adecă ungurisme!* oare nu putea fi cruțat noul castel din Sinaia de acelea ungurisme din dedicație?... oare limba noastră literară nu are destule cuvinte curat românesci pentru o dedicație în versuri de câteva șire?!...

Și acum, stimată domnule, cuget că te-am lămurit pentruce scriu așa și nu urmez fonetismul în toată privința! Poate că e bine să scie acest lucru și alți domni — nu mulți — cari sunt „*siliți*“, ca să citească mica mea revistă...

Ironie sau batjocură ? !

(Pentru dl Ministru de finanțe).

Ministerul de finanțe aproape în fiecare lună dă un ordin ori o circulară către toate Adm. fin. din țară, prin care contribuabililor rău-plătitori li se fac tot soiul de favoruri la plata impozitelor : ba că impozitele restante dinainte de 1932 se reduc cu 50%, iar restul se poate plăti cu bonuri de impozite ori cu rentă 3% din 1935 cumpărate aproape pe nimic, adecă Statul primesce în loc de sută abia vre-o 25%; ori că restanțele din 1933/34 ori 1934/35 se pot plăti cu favoruri așa și așa ; apoi că bonurile de impozite se vor primi pe valoarea nominală plus dobânda de 4% ; va să zică noi, cei ce ne-am grăbit a răspunde la chemarea dlui Ministru de finanțe și am semnat bonurile noastre de impozite la împrumutul de consolidare 3% din 1935, am primit o rentă de 3% iar bonurile de impozite ni s'au preluat fără dobândă, pe când cei ce nu le-au subscris la împrumut, ori le-au cumpărat pe un preț de nimic, sunt remunerați cu dobândă de 4% după aceste bonuri, iar ca „finale”, renta de 3% din 1935 cotează la bursă vre-o 24%, pe când bonurile de impozite s'au urcat până la 40%.

Pe când deci rău-plătitorii se bucură de toate avantajile și favorurile date de Min. de fin., pe atunci cei ce plătesc regulat ori chiar înainte și poate unul sau altul a plătit chiar și mai mult, mai ales din reaua intenție a respectivilor funcționari dela Percepție, adecă are la finea anului un plus de plată, ca acest plus să i se compute, trebuie să facă o cerere, pentru a i se permite că acest plus să fie utilizat la plata impozitelor pe anul ce începe ori să se compenseză cu alte impozite ; rău-plătitorii nu trebuie să facă nici o cerere, *li se reduc impozitele din oficiu* și pot plăti sumele reduse cu Bon. de impozite cumpărate aproape pe nimic, *tot fără cerere!* Unde e logica ? sau doară fiscul voiesce numai a batjocori pe cei bun-plătitori, respective pe cei ce în loc de salariu ori pensie au primit bonuri de impozite compute 100 la 100% și cari nici când nu pot veni în situația de a plăti cu Bon. de impozite ori rentă de 3% restante de impozite, deoarece ei nu au atari restante vechi de câte 3—4 ani sau mai mult, nice nu se pricep cum se poate esopera așa ceva, ca să poată rămânea cu restante de câțiva ani !... Domnilor dela Min. de fin. ! arătați mai multă bunăvoință față de cei bun-plătitori !... o răsbunare ar putea veni !...

Nedumeriri ! . . .

* Conform gazetelor din capitală a izbucnit typhosul exantematic în mai multe localități din Basarabia și Vechiul Regat. Ceiace însă e mai regretabil și-ți provoacă o nedumerire e faptul că boala a izbucnit mai întâiu în închisorile Statului din Chișinău și București (Văcărești) — cel puțin așa scriu gazetele. — Oare aceste închisori nu au organe sanitare ? se scie doară că fiecare individ, care se aduce spre a fi internat în aceste închisori, trebuie să fie mai întâiu deparasitat, atât el cât și hainele ; ori doară atăror amănunte nu se dă multă atențiune ? trăim doară în țara românească ! de curățenie nu se cam interesează nime ; toată lumea aleargă la adunări politice, poate și cei dela închisori, așa că nu mai au timp să se ocupe și cu deținuții, cari pot rămânea în plata Domnului ! . . .

* Cetesc în gazetele din capitală că bugetul pentru străjeri s'a urcat dela 14 la 50 milioane, iar pentru cele 4 Universități nu se află 40 milioane *in total* pentru susținerea laboratoarelor acestora !

Senatul Universitar amenință cu închiderea Universității ; a trebuit deci să protesteză senatul universitar, iar studenții se amenință cu grevă, apoi diferite intervenții până să se deie cele câteva milioane . . . dacă s'au dat ? . . . Ce mentalitate la ficsarea bugetelor și la facerea de economii bugetare ? așa cred și eu, cu timpul se *va ajunge la bugete echilibrate dar și la instituții desechilibrate ! . . .*

Sărmană țară ! . . . cine croiesce soarta instituțiilor de cultură ! . . .

